

Αρχείο
Εμπειρία

από υα Μαριμπούζου

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ (Σχέδιο)

Από τη στιγμή που αποφασίστηκε η μεταφορά του Διεθνούς Αεροδρομίου της Αθήνας στη σημερινή του θέση, στη δεκαετία του 1970, άρχισε ο προβληματισμός για το μέλλον του Αεροδρομίου του Ελληνικού.

Ο προβληματισμός αυτός εντάθηκε τα τελευταία χρόνια και επικεντρώνεται στην προοπτική αξιοποίησης του χώρου ως μέσον για την συνολική περιβαλλοντική αναβάθμιση της Αθήνας.

Έρευνες που ανατέθηκαν επί τούτω από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και τον Ο.Ρ.Σ.Α. στο Ε.Μ.Π. αλλά και ανεξάρτητες έρευνες ακαδημαϊκών ιδρυμάτων από τις Η.Π.Α., την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ολλανδία και την Ελλάδα, συνέκλιναν στην επιλογή της μερικής ανοικοδόμησης του χώρου. Κατ' αυτόν τον τρόπο είναι δυνατόν να εξασφαλισθεί όχι μόνον η χρηματοδότηση και κατασκευή ενός μεγάλου πάρκου στο Ελληνικό αλλά και ενός αριθμού άλλων πάρκων και δημοσίων χώρων σε όλο το λεκανοπέδιο και τα Μεσόγεια

Πριν από ένα χρόνο καθορίστηκαν οι γενικές κατευθύνσεις της αξιοποίησης του Ελληνικού που συνοψίζονται στην πολεοδόμηση μιας έκτασης μικρότερης από το 20% του διαθέσιμου χώρου (υπενθυμίζεται ότι η αντίστοιχη διεθνής πρακτική κυμαίνεται μεταξύ 40% και 60%), και στην δημιουργία ενός πάρκου με ιδιαίτερο χαρακτήρα συγκρίσιμο από πλευράς μεγέθους με το Central Park της Νέας Υόρκης, το Central Park του Λονδίνου και τα Bois de Boulogne και Bois de Vincennes του Παρισιού.

Τον Νοέμβριο του 2003 προκηρύχθηκε υπό την αιγίδα της Διεθνούς Ενώσεως Αρχιτεκτόνων (UIA UNESCO) Διεθνής Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός, προκειμένου να αναδειχθεί κατά τη διατύπωση της διακήρυξης «μια λαμπρή πρόταση» για τη διαμόρφωση του χώρου.

Εξεδήλωσαν το ενδιαφέρον τους για να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό 440 ομάδες αρχιτεκτόνων, πολεοδόμων και αρχιτεκτόνων τοπίου απ' όλο τον κόσμο

Υποβλήθηκαν τελικά 159 μελέτες.

Η Διεθνής Κριτική Επιτροπή του διαγωνισμού που αποτελείται από τους κκ.

Peter Rowe, Αρχιτέκτονα Πολεοδόμο, Κοσμήτορα της Μεταπτυχιακής Σχολής Σχεδιασμού του Πανεπιστημίου Harvard ως πρόεδρο,

Δημήτρη Φατούρο, Αρχιτέκτονα, Ομότιμο Καθηγητή του Α.Π.Θ. ως αναπληρωτή πρόεδρο,

Raj Rewal, Αρχιτέκτονα, εκπρόσωπο της Διεθνούς Ενώσεως Αρχιτεκτόνων (UIA UNESCO),

Christophe Girot, Αρχιτέκτονα – Αρχιτέκτονα Τοπίου, Καθηγητή του Ομοσπονδιακού Πολυτεχνείου της Ζυρίχης,

Chi Wing Lo, Αρχιτέκτονα,

Ανδρέα Συμεών, Αρχιτέκτονα,

και Λουδοβίκο Βασενχόβεν, Αρχιτέκτονα Πολεοδόμο, Καθηγητή Ε.Μ.Π.

προχώρησε στη διαδικασία κρίσης των μελετών που υποβλήθηκαν, στις 2,3 και 4 Απριλίου 2004.

Το πρώτο βραβείο

απονέμεται ομόφωνα στην ομάδα

DZO Architecture

που αποτελείται από τους Αρχιτέκτονες Elena Fernandez, David Serero, με έδρα τη Νέα Υόρκη, και Arnaud Descombes, Antoine Regnault, με έδρα το Παρίσι.

Η ομάδα περιλαμβάνει επίσης τους Philippe Coignet, Αρχιτέκτονα Τοπίου, Ryosuke Shimoda και Erwin Redl, Καλλιτέχνη.

Το δεύτερο βραβείο

απονεμήθηκε στους Αρχιτέκτονες Αντώνη Νουκάκη, Παρασκευή Μπάμπαλου – Νουκάκη, Βασιλική Αγορασιτίδου και Λητώ-Λεμονιά Ιωαννίδου και τους συνεργάτες τους με έδρα την Αθήνα.

Το τρίτο βραβείο

απονεμήθηκε στους Αρχιτέκτονες Marc Bourgeois και Στυλιανή Δαούτη, με έδρα το Παρίσι.

Απονεμήθηκαν επίσης έξι ισότιμοι έπαινοι ως εξής:

Γραφείο Heinle, Wischer und Partner, με κύριο μελετητή τον Αρχιτέκτονα Winfried Schmidbauer και συνεργάτες, με έδρα τη Στουτγάρδη Γερμανίας.

Αρχιτέκτονες Τοπίου Adrian Mc Gregor και Philip Coxall και συνεργάτες με έδρα το Manly της Αυστραλίας

Αρχιτέκτονες Θεοκλής Καναρέλης και Κώστας Μανωλίδης και με έδρα την Αθήνα

Γραφείο Carlos Dias Arquitetos Associados S/C Ltda με κύριο μελετητή τον Αρχιτέκτονα Carlos Dias και συνεργάτες με έδρα το Sao Paulo Βραζιλίας

Αρχιτέκτονες Aurelio Galfetti, Θεοφάνης Καταπόδης, Αναστασία Δελιγιάννη, Δέσποινα Γουναροπούλου, Βασιλική Εμμανουηλίδου, Πέτρο Μπαζό, Γεώργιο Σπυρίδωνος, Richard Rubin και Παναγιώτη Λεβέντη με έδρα την Αθήνα

Πολεοδόμος Can Kubin, και συνεργάτες, με έδρα την Αγκυρα Τουρκίας

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής του Διαγωνισμού Καθηγητής Peter Rowe έκανε για το πρώτο βραβείο την ακόλουθη δήλωση:

«Η Κριτική Επιτροπή επέλεξε ομόφωνα την πρόταση του γραφείου DZO Architecture, η οποία προσφέρει μια δημιουργική και ευφυή στρατηγική για την οργάνωση του πάρκου και της γειτονικής πολεοδόμησης, με έντονη έμφαση στην οικολογική δυναμική του χώρου, και μια ευέλικτη στρατηγική για την ενσωμάτωση ενός ευρέως φάσματος δημόσιων δραστηριοτήτων.*

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει η πρόβλεψη ενός συστήματος τοπιακών στοιχείων, που διασχίζουν το χώρο από τον Υμηττό προς τη θάλασσα. Αυτό εξασφαλίζει άμεση σύνδεση μεταξύ αυτών των δύο πολύ σημαντικών χαρακτηριστικών της περιοχής ως συνόλου. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει και η πρόβλεψη ενός συστήματος διαχείρισης του νερού για το αμέσως μέλλον, και ενός προστατευτικού πλαισίου για την ανάπτυξη της βλάστησης σε άλλες εκτάσεις του χώρου.

Η στρατηγική της φύτευσης είναι τέλεια προσαρμοσμένη στις συνθήκες του χώρου κατά τρόπο συνολικό και ενδεικτικό μιας γόνιμης κατεύθυνσης για τη δημιουργία ενός δημόσιου πάρκου, που θα σηματοδοτήσει την Αθήνα και τον Μεσογειακό κόσμο κατά τον 21^ο αιώνα. Το συνολικό αποτέλεσμα είναι καινοτόμο, χωρίς ταυτόχρονα να φαίνεται παράξενο.

Η αστική ανάπτυξη έχει ελαχιστοποιηθεί και έχει ενταχθεί πολύ καλά στους γειτονικούς δήμους, εξασφαλίζοντας τη μέγιστη επαφή του πάρκου με το περιβάλλον του.

Η πιθανή τοποθέτηση πολιτιστικών ιδρυμάτων μέσα στο πάρκο, εξασφαλίζει συνεχώς την αρτιότητα του δημόσιου χώρου και την κατάλληλη ένταξη δραστηριοτήτων αναψυχής και πολιτισμού, χωρίς περιορισμούς και κατά τρόπο ελκυστικό για ολόκληρη την κοινωνία, καθ' όλη τη διάρκεια του 24ώρου. Υπάρχει ιδιαίτερη πρόβλεψη για στενή επαφή με την παράκτια ζώνη. Διατηρούνται σε μεγάλο βαθμό οι μοναδικές κατασκευές που υπάρχουν μέσα στο πάρκο και επαναχρησιμοποιούνται κατά τρόπο δημιουργικό, συνδέοντας το παρελθόν με το μέλλον του χώρου.

Εν τέλει, η συνολική οργανωτική στρατηγική που προτείνεται, διαθέτει ευελιξία για τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του έργου και για την πραγματοποίησή του κατά φάσεις, κατά τρόπο που θα αποδίδει μια αίσθηση πληρότητας σε όλα τα στάδια της διαδικασίας»

Ο Διεθνής Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός παρέχει εξαιρετικά σημαντικό τεχνικό και μεθοδολογικό υλικό για μια νέα συνθετική προσέγγιση του ζητήματος του δημοσίου χώρου στην Ελλάδα και της αξιοποίησης του χώρου του Ελληνικού ειδικότερα.

Σχετικά με την διαδικασία πραγματοποίησης του έργου, ο Πρόεδρος της Επιτροπής του Διαγωνισμού Καθηγητής Peter Rowe δήλωσε τα εξής:

«Η πραγματοποίηση του έργου θα απαιτήσει την δημιουργία μιας επί τούτω αναπτυξιακής δομής ώστε να εξασφαλιστεί η ποιότητα και ο κατάλληλος συντονισμός των διαφόρων πτυχών του. Αυτός ο συντονισμός με τη σειρά του θα απαιτήσει την ανάθεση του σχεδιασμού και της επεξεργασίας του συνολικού οργανωτικού σχήματος του χώρου στους νικητές του διαγωνισμού.

Ειδικότερα αυτό περιλαμβάνει τους οικολογικούς διαδρόμους και άλλα μείζονα έργα υποδομής και σχετικές βελτιώσεις. Άλλες όψεις της αξιοποίησης του χώρου όπως η επιλογή χώρων και κτιρίων για συγκεκριμένα ιδρύματα καθώς και τμήματα των γειτονικών αστικών περιοχών θα πρέπει τότε να αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω διαγωνισμών και αναθέσεων, ιδίως προκειμένου να εξασφαλισθεί η διαρκής ποιότητα του έργου και ο εμπλουτισμός της καθημερινής ζωής στην περιοχή.

Ένα πλέγμα κανονισμών και αρχιτεκτονικών οδηγιών θα πρέπει να παρασχεθεί για τα τμήματα της περιοχής που προορίζονται για αξιοποίηση από ιδιώτες, προκειμένου να εξασφαλισθεί ανάλογη διαρκής ποιότητα. Κατ' ουσίαν πρόκειται για μια διαδικασία που ταιριάζει στις τρέχουσες δυνατότητες στην Ελλάδα. Ωστόσο θα απαιτηθούν επαγρύπνηση και προσοχή σε όλα τα στάδια, προκειμένου να γίνουν πραγματικότητα οι εγγενείς δυνατότητες του όλου έργου και να βάλουν την Αθηνά εκτελούς στη διεθνή σκηνή» .

Όλες οι μελέτες που υποβλήθηκαν στο Διεθνή Διαγωνισμό, εκτίθενται στο Κτήριο Saaginen (πρώην Κτήριο Αναχωρήσεων, Ανατολικός Αεροσταθμός, πρόσβαση από Λ. Βουλιαγμένης)

Από την Μ. Τρίτη 6/4/2004 έως την Μ. Πέμπτη 8/4/2004 και από την Τρίτη 13/4/2004 έως και την Τετάρτη 21/4/2004 και ώρες 10:30 – 20:30.